



KMETSKE LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Neankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Kmetska demokracija

Doba močnih gospodarskih depresij in pretresov je vselej tudi čas novih idej, ki nujno morajo biti z dotlej veljavnimi v neizprosnem boju. Tega ne opažamo samo danes, ampak se to ponavlja v zgodovini, odkar obstoja človeška civilizacija.

Boj med starim in novim

Kolikor hujša in obsežnejša pa je gospodarska stiska, toliko ostrejša in širša je borba, ki se vname med starim in novim. Ta borba, zlasti danes, ko se v gospodarskih krčih vije ves svet, ni več krajevnega značaja, ampak svetovnega. Tudi ne gre v tem orjaškem boju za osebe — čeprav so seveda osebnosti po naravi stvari same nujno nosilci idej, ampak gre za ideje, za načela, ki jih je treba uveljaviti.

Vprav radi tega, ker gre za nove ideje, za nova načela, opažamo v teh borbah, da nosilci idej in voditelji gibanj čisto spreminjajo taktiko, torej način borbe. Površnemu opazovalcu bi se to zdelo lahko breznačelno komedijanstvo ali hlastanje po osebnem uveljavljanju. Kdor pa gleda na to neizprosnost trenje, bo kmalu brez razlage spoznal, da gre tu za

dve različni poti

Če se malo ozremo po svetu, vidimo povsod, da zatirani in prikrajšani iščejo na tak ali tak način pravice. Hočejo se otresti suženjskega jarma, ko so jih vanj upregli socialno močnejši sloji. Kjer je socialno šibkejši kmet, občuti nadmoč drugih slojev še kot posebno žgočo krivico, ker se zaveda, da v končnem bistvu korenini moč vsega življenja in tudi vsakega družabnega sestava v kmetovem delu in njegovi požrtvovalnosti.

Kakor hitro se vzbudi v kmetu ta zavest, se v njem pojavi tudi želja po odpravi krivice, ki jo občuti. In v tem trenutku je od modrosti in uvidevnosti voditeljev kmetov gibanj odvisno, kakšno pot pojdejo nanovo predramljene sile.

Marsikje na svetu smo videli, da so si nove ideje iskale pravice v nasilju, v revolucijah in prelivanju krvi. Pri nas ni na to nikdar nihče mislil in ne misli v naših kmetovskih vrstah niti danes. Naš slovenski kmeti narod je že preveč preстал v zgodovini, naš narod je telesno, gospodarsko in duševno trpel in krvavel dolga stoletja, zato želi samo miru in mirnega dela, da bi mogel v okviru Jugoslavije in v edinstvu s Srbi in Hrvati mirno razvijati svoje sile in sposobnosti v korist jugoslovanske skupnosti. Zato si je naše kmetstvo gibanje za doseg kmetovskih pravic izbralo za naše razmere edino pravo pot, namreč pot evolucije, pot zakonitosti in v

zakonu priznanega razvoja. Voditelji slovenskega kmetovskega gibanja so s tem dokazali, da pravilno razumejo narodovo dušo. Žal ne moremo reči, da bi na nasprotni strani odgovorni krogi pokazali dovolj razumevanja za to požrtvovalnost.

Vendar nas to ne moti, ker vemo, da delamo za pravično stvar.

Ideje so večne

Oblasti in režimi se menjajo, osebe legajo v grob, ideje pa so večne. Ko ni bilo še niti sledu o nas, je odmeval po slovenski zemlji klic o stari pravdi — in ko bo morda naše grobove že zdavnaj prerastla trava, bo ta klic še živ in močan. Vemo namreč, da je življenje večno gibanje, večno snovanje in ustvarjanje. Prepričani smo, da bomo s složnim delom izvojevali kmetovske pravice, kar pa še ne bo pomenilo, da lahko s prekrizanimi rokami vživamo sadove stoletnih borb. Treba je ostati trajno na straži. Kajti človeška narava je taka, da je nagnjena k zlu. Nikoli ne bo manjkalo v človeški družbi slojev, ki bi hoteli na račun drugih živeti brez dela in truda.

Naša naloga

Radi teh okoliščin je zato naloga vsega kmetstva, da se živo in aktivno udeležuje političnega življenja. Ni dovolj, da človek pride tu ali tam na kak shod, da tu ali tam prečita kak članek, češ: »Ostalo že opravijo brez mene, saj jih je dovolj«. Vsakdo mora biti delaven član žive skupnosti. Zavedati se mora, da je tudi zanj določen prostor, ki ostane prazen, ako njega ni. Poleg tega pa se mora tudi zavedati, da z brezbriznostjo posnema sloje, proti katerim se njegovi tovariši bore. Treba je v vseh nas poživeti in obuditi zavest, da je sramotno vživati plodove — tuje dela.

Naše kmetstvo gibanje se namreč bistveno razlikuje od marsikakih podobnih pojavov.

Ne gre nam za to, da s puhlimi frazami in hujskanjem razgiblamo množice, ki potem v slepi zagrizenosti žro tako rekoč same sebe in odklanjajo v lastno škodo in v škodo skupnosti tudi marsikaj, kar je v današnji družbi dobrega.

Trojna smer našega dela

Nasprotno, naše gibanje je gibanje dela in ustvarjanja pozitivnih vrednot. Če grajamo slabo, grajamo zato, ker hočemo boljše in tudi vemo, da je boljše lahko dosegljivo. Naše delo gre v kulturnem, gospodarskem in socialnem oziru v ustvarjanje, ne v razdiranje.

Kulturno hočemo pomagati vasi, da spo-

zna in izoblikuje svoj lastni obraz. Odstraniti je treba z njega vso spako in navlako, ki jo je kulturni podobi naše vasi dala tuja gospoda in naši lastni ljudje v njeni službi. Kajti vse, kar se vdaja tujstvu, je za nas mrtvo in ni naše, pa naj z besedo še tako — hejslovenkuje!

Gospodarsko hočemo priboriti kmetstvu enakost med enakimi. Proč s ponižnim očancem, ki ga veliki in mali in najmanjši gospodje gonijo kakor cigani medveda. Hočemo, da imej kmet po svojih svobodno izvoljenih pooblaščenih odločilno besedo na vseh poljih našega gospodarstva, tudi tam, kamor mu je sedaj odprta pot samo v žalostnih primerih, ko pride kakor berač prosit odloga plačila ali moledovat podpore. Hočemo in zahtevamo, da imej kmet enak vpliv pri javnih delih, dobavah in sploh vseh javnih gospodarskih zadevah, vsaj enak vpliv, pravimo, kakor ga imajo oni, ki si z javnim gospodarstvom polnijo svoje umazane žepe.

Dokler kmet po svojih pooblaščenih ne bo imel odločilne besede v javnem gospodarstvu, dotlej ne bo konca umazanih afer, ki zastrupljajo vse naše javno življenje, črpajo naše gospodarske sile in nam brezvestno rušijo ugled v kulturnem svetu.

Socialno hočemo kmetstvu priboriti tiste pravice, ki jih imajo drugi sloji. In ker si kmeti sloj sam ne more trenutno pomagati radi svoje obubožanosti, morajo drugi sloji žrtvovati od svoje preobilice. Kajti oni so grabili na kup in bogateli, ko je kmet krvavel na bojnih poljanah. Čigava je torej pravica, čigava domovina?!

Izplačilo kuponov obveznic vojne škode

S 1. avgustom bodo začele poštne hranilnice, njene podružnice in vse pošte v državi izplačevati 15. kupon obveznic 2½% vojne škode.

Pošte bodo izplačevale eni osebi dnevno največ 50 kuponov, večje število kuponov bodo izplačevale poštne hranilnice in njene podružnice.

Da ne bo nepotrebnega čakanja pri blagajnah poštne hranilnice in njenih podružnic rad izplačila kupona št. 15 obveznic vojne škode, in da bi se olajšalo in pospešilo delo, naj vsi, ki imajo nad 200 komadov, te pošljejo po pošti v vrednostnem pismu poštni hranilnici ali njen najbližji podružnici. Poštne hranilnice in njene podružnice bodo kupone po vrstnem redu, kakor bodo prišli, pregledale in protivrednost nakazale po pošti na naslov pošiljatelja, odnosno bodo odobrili njegovemu čekovnemu ali vložnemu računu. Kupone je treba predložiti z izkazom serije in številke, ki ga podpiše predložitelj s točno naznačenim naslovom.

Doma in drugod

Teden domače politike

Jugoslovanska nacionalna stranka

Dne 31. julija se bo vršila v prostorih glavnega sekretarijata v Beogradu seja izvršnega odbora Jugoslovanske nacionalne stranke. Sejo bo vodil novi predsednik g. Peter Živković. Udeležil pa se je bo tudi častni predsednik g. Nikola Uzunović. S to sejo bo prevzel novi predsednik strankine posle. Prvo strankino delo bodo priprave za jesenske občinske volitve.

Seja banovinskega odbora

V petek 24. julija se je vršila v Ljubljani seja banovinskega odbora JNS, ki ji je predsedoval g. dr. Janko Rajar. Posle vodeči podpredsednik g. dr. Otmar Pirkmajer je poročal o poteku strankinega kongresa ter o organizacijskem delu v Sloveniji, g. dr. Kramer pa o političnem položaju.

Storjeni so bili sklepi glede občinskih volitev. Sklepi bodo sporočeni organizacijam v najkrajšem času.

Srez škofja Loka

V notranjem ministrstvu je bila na osnovi pooblastila o finančnem zakonu izdelana uredba, s katero se ustanavlja v dravski banovini nov srez s sedežem v Škofji Loki, kjer je bila do sedaj ekspozitura sreskega načelstva iz Kranja. Istočasno se ukinja z razdelitvijo dotakratnega črnomeljskega sreza na novo ustanovljeni srez Metlika in se področje metliškega sreza zopet priključi Črnomlju.

Zunanje - politični pregled

Pozornost vsega sveta je obrnila nase velikanška in za usodo Evrope silno važna borba, ki se še vedno bje

v Španiji.

Dalje ko boji trajajo, bolj postaja jasno, da v Španiji ne gre za navadno državljansko revolucijo, ampak se bje tu boj na življenje in smrt med dvema temeljno različnima svetovoma, med katerima je nemogoče sporazum ali sprava. Na strani upornikov je združena vsa reakcija: fašizem, plemstvo in cerkveno politične sile. V vladnem taboru pa se zgrinja vsa demokracija: delavstvo, brezpravni koloni (kmetski delavci) in sploh vsi sloji, ki delajo in žive res od svojega dela.

Razumljivo je, da tu nobena stranka ne more odnehati niti ponuditi roke v spravo. Kdor bo podlegel, se bo moral zmagovalcu brezpogojno podrediti.

Boji še trajajo in po izjavi samega predsednika vlade ni mogoče povedati, kdaj bodo končani. Bojna sreča se zelo menja in se nagiblje zdaj na to, zdaj na ono stran. Tudi poročila, ki prihajajo iz Španije, si navadno močno nasprotujejo. Vendar je po najnovejših poročilih, ki povsod soglašajo, gospodar položaja vlada s svojimi četami. V Madridu že poteka življenje normalno.

Glavni štab delavske milice je ustanovil tudi posebne ženske bataljone, ki se bodo borili proti upornikom.

Katalonska vlada je zaplenila sloviti zgodovinski samostan Mont Serrat in ga bo preuredila v zdravilišče za jetične.

Uporniška poročila

elika položaj bolj ugodno za upornike in vedo mnogo povedati o svojih zmagah. General Franco, vodja in poveljnik upornikov, napoveduje, da bo sestavil uporniško vojsko 100 tisoč mož. Z druge strani uporniki tudi napovedujejo četniško vojsko.

Obsodba pri državnem sodišču — Arnautović 15 let

Na državnem sodišču za zaščito države je bila prejšnji petek pop. ob 18. razglašena sodba o procesu proti narodnim poslancem Damjanu Arnautoviću in tovarišem, ki so bili obtoženi poskušene atentata na predsednika vlade v narodni skupščini in nagovarjanja k temu dejanju. V razpravo dverano so orožniki pripeljali le Damjana Arnautovića, dr. Srpka Vukanovića in Jovana Nenadovića. Ostalim bo sodba sporočena v zaporu, kakor to dopušča zakon.

Predsednik sodišča dr. Ueović je prečital sodbo, po kateri so bili proglašeni za krive in obsojeni:

Damjan Arnautović na 15 let robije in trajno izgubo častnih državljskih pravic;

Dragiša Stojadinović na 5 let robije in izgubo častnih državljskih pravic za dobo 5 let;

Vasilije Trbić na 4 leta robije in izgubo častnih državljskih pravic za dobo 4 let;

Dragiša Milovanović na eno leto in 6 mesecev robije in izgubo častnih državljskih pravic za dobo 2 let.

Obtoženi narodni poslanci Mirko Urošević, dr. Srpko Vukanović in Jovan Nenadović so bili oproščeni.

Obsodba na robije in izgubo častnih državljskih pravic ima za posledico izgubo poslanskega mandata, izgubo položaja v državni službi, izgubo čina v vojski, izgubo pokojnine in izgubo vseh odlikovanj.

Kakor že omenjeno, si torej poročila v maršičem nasprotujejo in je težko reči, katere vesti so bolj točne.

Francija

je bila s strani španske vlade naprošena za pomoč. Poslala naj bi vladi večje količine orožja in municije raznih vrst. Po burni seji je francoska vlada špansko prošnjo odklonila.

Se med pogajanjimi s špansko vlado pa so se po svetovnem tisku raznesle vesti, ki so jih objavili tudi nekateri naši listi, češ, da francoska vlada z orožjem in denarjem podpira špansko in se tako vmešava v španske notranje zadeve.

Druge vesti vedo sicer povedati, da je Francija res poslala v Španijo nekaj letal, francoski vladni tisk pa očita

Italiji

da je španska revolucija njeno delo. S tem v zvezo spravlja Nemčijo, češ, da je hotel združeni fašizem okrepiti verigo (Nemčija—Italija—Španija), s katero bi popolnoma zatrl evropsko demokracijo.

Te precej ostre in odločne izjave francoskih listov dovolj osvetljujejo evropski položaj, ki bo po vsej priliki do neke mere razčiščen šele po zaključku španske revolucije.

V Avstriji

je po zadnjem sporazumu z Nemčijo nastal precej zamotan položaj. Vlada je sicer izdala amnestijo za veliko število političnih obsojencev, nacionalnih socialistov in socialnih demokratov, vendar s tem še ni rešeno glavno vprašanje. Nacionalni socialisti so se začeli pridno organizirati in obnavljati svoje postojanke, klerikalni vladni krogi pa še vedno zatrjujejo, da v Avstriji narodni socializem — ni dovoljen. Nekateri listi celo groze.

Po drugi strani pa je avstrijska vlada začela vračati premoženje — Habsburžanom.

Ta dva različna momenta povesta o avstrijski politiki več kot bi to mogla storiti naša pojasnila.

V Palestini

imajo angleške oblasti z arabskimi uporniki še vedno dovolj dela. Arabski upori trajajo že več kot četrt leta in so zahtevali mnogo človeških in gmočnih žrtev. Končnega izida še ni in tudi ni pričakovati, da bi se v to pokrajino v doglednem času vrnile redne razmere.

Kamor tedaj pogledamo, vidimo le nezadovoljnost, gorje in kri. Morda bo prihodnji teden mogoče poročati kaj bolj ugodnega.

Krščanska načela v katoliški državi

V Avstriji vlada klerofašizem. Cerkvena hierarhija (duhovništvo) je prevzela nasilnim potom vso oblast, potem ko je z ognjem in mečem razbila delavske vrste in hitlerjevce. Po nedavnem sporazumu z Nemčijo je morala avstrijska vlada pomilostiti delavce, ki jih je zaprla in obsodila za časa nasilne borbe pred tremi leti. Te dni je bilo amnestiranih preko 10.000 ljudi, družinskih očetov, mož in delavcev.

Opozorilo in priporočilo izvoznikom sadja

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine opozarja izvoznike sadja, da so zadnje pošiljke zgodnjih češpelj, ki so bile poslale iz naše države na dunajski in praški trg prišle na trg v zelo slabem stanju. Nekatere češplje so bile celo v tako slabem stanju, da ni bilo mogoče za nje doseči niti toliko, da bi bili kriti prevozniki stroški. Glavni vzrok te, lahko rečemo težke napake, je, ker je bilo blago preslabo in nezadostno zbrano, kar je vplivalo, da se je blago slabo prodajalo. Drug razlog pa je baje v tem, ker so zadrževali pošiljke, da bi popolnoma napolnili vagone na nakladalnih postajah po 2 in 3 dni, da se je že tu začelo blago kvariti in da je prišlo na namembno postajo že pokvarjeno. Sveže češplje, ki so prišle na dunajski trg v dobrem stanju, so se prodajale po 35—40 šillingov za 100 kg; dočim je šlo slabo blago za naravnost slepo ceno 20 in celo samo 10 šillingov za 100 kg.

Izkazalo se je, da vzdrže naše zgodnje češplje zelo slabo transport in zato priporoča Zavod za pospeševanje zunanje trgovine izvoznikom, da teh češpelj ne pošiljajo na tuje trge. Če bi nekateri izvozniki vseeno hoteli pošiljati zgodnje češplje v tujino, potem jim zavod priporoča, da jih pošiljajo le v majhnih lesenih zabojčkih ter v malih vagončkih pošiljkah, da bodo na ta način bolje vzdržale transport in dosegle vsaj primerne cene.

† Dr. Uroš Stajić

Pretekli teden je umrl v Beogradu zemljoradniški poslanec dr. Uroš Stajić. Bil je ustanovitelj bivše Zveze srbskih zemljoradnikov in član glavne zveze srbskih zemljoradniških združenj. Kot poslanec je bil svoj čas tudi večkrat v Sloveniji, kjer se je udeležil sestankov bivše SKS. Dr. Stajić je bil vnet pristaš vsedravnega kmetskega pokreta in požrtvovalen delavec za kmetski stan.

Zato je imel tudi mnogo prijateljev po vsej državi, zlasti pa med srbskim kmetskim narodom. Pokopali so ga v petek 24. t. m. ob izredno velikem udeležbi prijateljev in znancev.

Strahote v španiji

V borbi proti upornikom je španska vlada oborožila delavce in kmete, ki se z izrednim junaštvom borijo. V Madridu so napadli upornike v vojašnici ter jih do zadnjega poklali. Iz vojašnice so odnesli 116 mrtvih oficirjev in 200 vojakov. Z enako odločnostjo se bore kmetsko-delavske čete tudi drugod. Povsod so zmagoviti.

Pod zelenimi prapori:

Orači nove bodočnosti

Sv. Pavel pri Preboldu.

Kmetško-delavskemu mladinskemu gibanju niso časi naklonjeni, ni mu postlano z rožami, teža razmer visi nad njim kot Damoklejev meč. Marsikdo bi ob tako silnem pritisku opešal in se malodušno umaknil iz pozornice našega kulturnega življenja, kajti, kdor pozna razmere, ki sedaj vladajo na našem slovenskem podeželju, ta ve, kako pogumen mora dandanes biti človek, da si upa hoditi ob belem dnevu s svojim jasnim prepričanjem in pokončno glavo, ponosen in odločen. Vprav zato je spričo vseh nevšečnih okoliščin in strahovitega pritiska in gonje



ličeval veljavo kmetškega dela in pomen kmetško-mladinske organizacije.

Zanimanje številne množice se je po zborovanju obrnilo na samo tekmo, saj je bila novost za vso Savinjsko dolino. Na dan znamenja je šest pogumnih oračev zasadilo plug in v plemeniti tekmi zarezalo prve brazde. Tekma je postajala čedalje bolj zanimiva in napeta in ji je množica sledila z neprikritim odobravanjem. Prvo mesto v tekmi si je priporil tov. Adolf Zagožen iz Latkovevasi, drugo tov. Josip Potočnik iz Kapljevasi in tretjo tov. Anton Golavšek iz Šešč. Vsi tekmovalci so prejeli lepe nagrade. Po tekmi je



Vzpodbudni prizori s tekme oračev, ki se je vršila vpričo več tisoč navdušenih kmetov v Sv. Pavlu pri Preboldu.

kmetško mladinsko gibanje vredno vsega obudovanja in priznanja. koraka mladinsko kulturno gibanje pogumno pod svojimi zelenimi prapori. In kamor pride, povsod sijajno in prepričevalno zmaga.

Vse to je potrdil tudi Tabor kmetške mladine v Dolenji vasi pri Sv. Pavlu pri Preboldu v nedeljo, 26. t. m., ki ga je priredilo tamošnje Društvo kmetških fantov in deklet. Tabor je bil združen s kulturnim mladinskim zborovanjem in tekmo oračev, ki je kot tamošnja novost privabila številne gledavce in pristaše kmetškega gibanja. Agilni člani in članice so skrbno in res vzorno organizirali svojo letošnjo javno prireditev, da že na ta način javnosti dokažejo, kako disciplinirane in trdno organizirane so vrste kmetške in delavske mladine. To jim je v polni meri tudi uspelo.

V zgodnjih popoldanskih urah se je pričelo zbirati pred Sadnikom na Groblji, kjer se je uredila kasneje povorka, številno občinstvo. V lepem številu so prihiteli na prireditev tudi tovariši in tovarišice iz sosednjih Društev kmetških fantov in deklet, tako Sv. Jurija ob Taboru, Orle vasi, Sv. Jurija ob j. ž., Družmirja itd., da s tem pokažejo našo trdno kmetško-mladinsko solidarnost. Prišli pa so na prireditev tudi odrasli kmetški možje in mnogi drugi kmetški pokretaši, med njimi tudi tov. Jernej Stante iz Celja. Po drugi uri se je na zbirališču uredila vzorna in pestra povorka, ki je s konjenikom na čelu, ki je nosil velik zelen prapor, krenila iz Groblje skozi Latkovoves v Dolenjo vas na tekmovališče. V povorki so vzbujali posebno pozornost zlasti mladi mlatiči in žanjice, ki so ljubko korakali v povorki.

Po prihodu povorke se je številno ljudstvo, ki ga lahko cenimo na več nego 1.500 duš, deloma zgrnilo okoli govorniške tribune, deloma pa okoli tekmovališča. Pred tekmo je bilo kulturno zborovanje, ki ga je otvoril s prisrčnim pozdravnim nagovorom društveni predsednik tov. Aleksander Turnšek. Nato pa je v kratkem in borbenem govoru

oral zastopnik Zveze kmetških fantov in deklet tov. France Gerželj pota kmetško-delavskega mladinskega gibanja, zlasti njegovo odločnost, pogum in pripravljenost na največje žrtve in preganjanja. Za celjski Pododbor pa je nato govoril tov. Ivan Košan iz Družmirja, ki je v jedrnatih besedah pove-

Preko vseh ovir

maršira kmetška mladina

Ze pred štirinajstimi dnevi je zvedela vsa konjska okolica, da pripravlja Društvo kmetških fantov in deklet v Tepanju tekmo žanjic. Ljudem je bila ta vest razglašena v cerkvi pri pridigi. Nenavadna pridiga je to bila. Kajti se je reklo, da ne bo imel dotični, ki bi dal za tekmo žanjic na razpolago njivo, cerkvenega pogreba in tudi zvonilo mu ne bo, kadar bo umrl. To je huda reč. In naši revni ljudje so se spogledali, skomizgnili z rameni in niso mogli verjeti ali je res, ali ne, kar slišijo.

Ni še dolgo, kar je g. župnik v Skokah pri Mariboru blagoslovil društveni prapor kmetške mladine, navduševal mlade fante in dekleta za prelepe cilje društvenega dela.

Tam so želi fantje za svoje delo in prireditve hvalo in priznanje. Kako lepo je to od duhovnika, ki ne loči vernike po političnih strankah. In kakšno spoštovanje uživa tak duhovnik od vsakogar.

Tepanje so doživele slavno dobo. Imenitni gospodje so hodili od hiše do hiše in svarili ljudi pred »nezaslišano« prireditvijo kmetške mladine.

Ako dekleta ne dobe njive, se tudi tekma ne bo mogla vršiti.

Pa se je. In še kako imenitna. Nič ni pomagalo, da so gospodje odvrčali ljudi od tekme in jih nagovarjali, naj ne dajo njive za tekmo. Trije so se res prestrašili, a četrti se ni. Zato se je poskusilo še pri županstvu, ki naj bi tekme ne dovolilo. Po temeljitem premišljevanju je tudi g. župan sprevidel, da ima mladina prav, da

bila na vrtu tov. Tajnška kmetška veselica, ki je potekala v pravem domačem razpoloženju in prisrčnosti.

Tabor kmetške mladine v Sv. Pavlu je bil v nizu zmag nova zmaga kmetške ideje. Pogumni mladi orači so tudi tu zasadili plug za svetle brazde nove slovenske bodočnosti.

ima poštene namene in da je njeno delo plemenito.

Ni se vdal močnemu pritisku od zgoraj, temveč je sledil svoji vesti, svoji pameti in svojemu razumu.

Tekmo je dovolil in fantje so zavriskali. Zmaga je tu. Prva zmaga je dobljena.

In šli so na delo z izredno požrtvovalnostjo. Vsi, fantje in dekleta. V kratkem času je bila pripravljena njiva, kjer se bodo vrle žanjice poklonile kmetškemu delu, kmetški ženi trpinkin in kmetškemu rodu.

V nedeljo, 26. julija je bila tekma. Pri gasilskem domu v Tepanjah se je zbrala povorka. Iz Konjic so prišli okrašenj vozovi, z vseh strani so se zbrali kolesarji. Zapela je naša harmonika in domača godba.

Tepanje še niso videle tako lepe prireditve. Ponosen konjenik je držal visoko državno zastavo z zelenim trakom ovito, z barvo naših travnikov in naših poljan.

Okrog tekmovalnega prostora se je zbrala vsa vas. Naše dobre in verne mamice, naši gospodarji, trde grče naše kmetške grude. Nihče ni pričakoval tolike udeležbe.

Predsednik Društva kmetških fantov in deklet v Tepanjah je otvoril zborovanje, lepo pozdravil kmetški narod, ki se ni dal od nikogar preplašiti in se je zahvalil za udeležbo. Nato je spregovoril narodni poslanec Milan Mravlje v imenu Zveze. Ostro je obsodil gonjo nekkih gospodov proti kmetški mladini in rekel, da se srednjeveški časi nikdar več ne povrnejo. Kmetška

mladina ve kaj boče. Ona tudi ve kaj dela. Vse to, kar prireajo društva kmetijskih fantov in deklet, je pošteno in samoniklo kulturno delo slovenske vasi in je ni sile na svetu, ki bi jo od tega poštenega in koristnega kulturnega dela odvrnila.

Kdor boče, naj pomaga, kdor se pa postavlja nasproti, ta bo ostal pod kolesi.

Govor poslanca Mravljeta je bil navdušeno pozdravljen. Ljudem je odleglo od srca, ko je postavil vsako reč na svoje mesto in tudi onemogo gonjo proti kmetijski mladini.

Po njegovem govoru so se zablistali srpi.

Naša brhka dekleta in nasmejane žanjice so pristopile in »dano znamenje« je pričela plemenita tekma kmetijskega dela. Po nekaj minutah so že zaploskali gledalci. Prva žanjica je dvignila srp. Za njo druga, tretja itd. Tekma je končana in druga zmaga dobljena.

Tepanje so stopile v krog zavedne kmetijske družine, ki nosi v slovensko vas luč svobode in napredka, ki koplje iz kmetijske ledine pravo in pristno slovensko kulturo, na katero so nanesti toliko tuje navlake.

Zarek kmetijske zavesti je presekalo temo v Tepanjih.

Donačka gora

Preteklo nedeljo, dne 19. julija je priredilo tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet »Tabor kmetijske mladine« združen s tekmo žanjic pri g. Jelovškem v Gaberju. Lep je bil pogled na povorko, ki je krenila z godbo, žanjicami, mlatiči ter ostalim občinstvom na njivo, kjer se je zbrala pod državno zastavo velika množica ljudstva. Predsednik domačega društva tov. Gobeč Štefan je izrekel topel pozdrav in dobrodošlico, poslevoedeči podpredsednik celjskega pododbora tov. Merslavič Tone pa je v daljšem govoru obrazložil pomen in namen naših tekem v kmetiskem udejstvovanju ter odločno zavračal očitke o hlapčevskem delu. Ko je počil strel so se dekleta-tekmovalke zagnale s srpi v pšenico ter se prav častno odrezale. Ocenjevalna komisija je prisodila nagrade: I. Stojšek Tiliki, II. Šmitovi Pepci in III. Bele Jeriči. Po končani tekmi je bila prijetna domača zabava pod gabri s petjem in godbo, za katero so vneto skrbeli tanburaši od Sv. Roka.

Mlatič

To je boj proti naravi

Nekje izhaja list, ki boče biti glasilo slovenskega podeželja. In v ta list piše med drugimi človek, ki bi po proizvodih svojih možganov menda spadal prej v umobolnico kakor v uredništvo resnega lista.

Zagajmo krepko! vpije ta bolnik in ne čuti, da sam že zdavnaj več ne stoji, ampak niha in se maje kakor spodžagano drevo. O centralizmu in samoupravi modruje, pa o nobenem nič ne pove, ampak v zvezi s tem psuje — kmetijce. Pucelj mu je običal v želodcu in kmetije, ki kmetisko mislijo in čutijo, so zanj bedaki in kalini.

Kar je ta človek nanizal v svojih nekaj vrstah, je tako nasilno podlo, da se čudimo uredniku, kje je pustil svoj človeški in poklicni ponos, ko je ta gnoj sprejel v predale svojega lista.

Mi bi lahko vrnili milo za drago. Toda čut človeškega dostojanstva in novinarske časti nam branita, da bi se v jezuitskem zavijanju resnice, v neotesanosti in nasilni sirovosti kosali s tem čudakom.

Tako bolnemu duševnemu proizvodu se nam sploh ne zdi vredno resno odgovarjati. Samo kot njegov žaltavi očvirek naj našim čitateljem povemo krilatice tega modrijana. On namreč čisto resno trdi, da mi kmetije napenjamo vse sile za to, da bi nas — drugi vladali!

Marsikako neumnost smo že brali v nam sovražnem tisku, take skisane bedarije pa le še ni doslej nihče zagrešil. Ali mar hoče doseči gospod rekord v hudobni bedastosti? Naj ga ima, ker se bo sam zadušil v njem, v kolikor se že ni! Mi kmetije gremo mirno mimo tega, ker vemo, kje gospoda čevčelj žuli.

Spor med frančiškani in sarajevskim nadškofom

V znanem sporu med frančiškani in sarajevskim nadškofom je položaj, kakor je videti, vedno bolj oster. Nadškofijski ordinarijat namreč sporoča, da je sveta kongregacija pri Vatikanu odstavila od duhovniške službe frančiškana doktorja Avgusta Čičića, načelnika v ministrstvu pravde, in Vladislava Fišića, gvardijana (predstojnika) frančiškanskega samostana v Guči gori. Imenovana sta namreč vložila znano tožbo proti nadškofu Sariću.

Kje je sovražnik?

Na prvi pogled se mi je zdel ta naslov v nedeljskem »Slovenec«, ko sem ga žvečil na vrtu pod hruško, kakor oni v »Domoljubovih« skrivalnica. Pa sem si mislil: aha, spet bo nekaj, pri čemur bom sladko zadremal. Pa vam

Kmetijski praznik na Hajdini

Društvo kmetijskih fantov in deklet agilno deluje ter je priredilo v nedeljo dne 26. julija t. l. kmetijski praznik, združen s tekmo koscev.

Lepo nedeljsko vreme je privabilo v Hajdino dosti ljudi iz raznih krajev, kajti že nekaj dni pred nedeljo so zeleni plakati naznanjali po vseh bližnjih in daljnih vaseh, da bo 26. julija na Hajdini kmetijski praznik — praznik dela.

V soboto popoldne in v nedeljo zjutraj so fantje in dekleta pripravljali vse potrebno, da se dostojno in častno proslavi praznik težkega dela, katerega nekateri, kljub temu, da ga sami opravljajo podcenjujejo, kakor tudi nekateri zaničujejo kljub temu, da uživajo brez velikega truda vse dobrine, ki jih to delo ustvarja.

Naša kmetijska mladina organizirana v Društvo kmetijskih fantov in deklet, pa je mogočno in zmoglavno povdarila, da se zaveda velike važnosti težkega kmetijskega dela in da se bo borila za to, da pribori temu delu tisto spoštovanje, ki mu po vseh pravicah pripada.

V prvih popoldanskih urah je postalo prav živahno na tekmovališču, kjer so nekateri pričakovali koscev — posebno živo pa je bilo na zbirališču, kjer so se zbirali za povorko konjeniki, kolesarji, kosci, grabljice in druge skupine. Posebnost v povorki so vzbujali številni in živahni mali kosci in grabljice. Občinstvo je navdušeno pozdravljalo zmoglavno korakajočo povorko skozi vas na tekmovališče, kjer je tisoč ljudi broječa množica obkolila tribuno, raz katere je vse navzoče v imenu društva pozdravil predsednik tovariš Naubauer Alojz ter v kratkih pozdravnih besedah podal besedo zastopniku Zveze kmetijskih fantov in deklet v Ljubljani tov. Tomažiču Jožku, ki je temeljito obrazložil program kmetisko mladinskega gibanja. Za njim je v krepkih in lepih besedah govoril o pomenu organiziranja kmetijske mladine v društvih kmetijskih fantov in deklet in tretji govornik je bil zastopnik ptujskega pododbora Zveze kmetijskih fantov in deklet tov. Holec Franc, ki je povdarjal veliki pomen kmetijskih praznikov.

Vse govornike je občinstvo prekinjalo z raznimi pritrdjevalnimi in živijo klici ter s tem pokazalo, da čuti in simpatizira s programom, ki ga imajo društva kmetijskih fantov in deklet.

Nato se je vršila tekma koscev, katero je vodil tov. Tomažič Jožko. S petjem in vriskanjem so se kosci tekmovalci postavili pred mlado otavo, dobro se zavedajoč, da ta košnja ne bo opravljanje hlapčevskega dela, ampak, da bodo s tem pokazali, da je mlada kmetijska generacija ponosna na to delo. Rezultati tekmovalcev so bili prav zadovoljivi in odlični ter so se vsem koscem razdelile lepe praktične nagrade.

Ta prireditve je bila za naše društvo spet velika preizkušnja in je kljub tako veliki

protiagitaciji uspela nadvse lepo ter je ta prireditve bila za našo vas pravi kmetijski praznik, na katerem se je počastilo delo, ki preživlja ves svet.

Prijetno je pa bilo pogledati tako veliko množico občinstva in še bolj nas je veselilo, ko smo opazili, da so med navzočimi bili tudi tisti, ki smatrajo razne tekme v kmetiskem delu za velik greh ter so se tokrat na lastna ušesa in oči prepričali in na tistem sami sebi priznali, da so te tekme, ki jih prireajo Društva kmetijskih fantov in deklet plemenito delo.

S to prireditvijo je društvo doseglo spet velik moralni uspeh ter smo zadovoljni mi, kakor tudi drugi.

Ne smemo pa pozabiti izreči zahvale dnevniku »Slovenec« za reklamo, ki jo je napravil za našo prireditve v sobotni številki z dne 25. julija. Samo škoda, da je dopisnik »Slovenca« bil slabo informiran, da se je zmotil v datumu za en teden, kajti naša prireditve je bila 26. julija in je torej ne bo 2. avgusta, kot je pisal »Slovenec«.

Našemu domačemu gospodu župniku pa povemo samo toliko, da naj prihodnje pri nedeljskih pridigah opusti žaljive napade na Društvo kmetijskih fantov in deklet, ker bomo sicer primorani podvzeti druge zakonite korake v obrambo časti kmetijske mladine in njene organizacije.

Zahvaljujemo pa se tudi vsem tovariškim društvom, ki so s svojo udeležbo pripomogli k tako lepemu uspehu naše prireditve.

Tabor kmetijske mladine v Pušencih pri Ormožu

Pododbor Zveze kmetijskih fantov in deklet za ptujsko okrožje priredi v nedeljo, dne 9. avgusta 1936 popoldne tabor kmetijske mladine, združen z veliko tekmo koscev in kolesarsko dirko v Pušencih pri Ormožu.

Sporred:

1. Ob 2. uri zbirališče koscev, grabljic, kolesarjev, jahačev, okrašenih voz in drugih skupin pred gostilno Skorčič v Ormožu.
2. Ob pol 3. uri odhod povorke čez mesto na tekmovalni prostor v Pušince, na travnik tov. Jakoba Verhovčaka.
3. Ob 3. uri mladinsko zborovanje.
4. Ob pol 4. uri tekma koscev za prvenstvo Pododbora.
5. Ob pol 5. uri kolesarska dirka na progi Ormož—Središče.
6. Razglasitev rezultatov in razdelitev nagrad koscem, kolesarjem in najlepše prirejenim vozom, nato na bližnjem vrtu gostilne Verhovčak kmetijska veselica s plesom, šaljivo pošto in bogatim srečelovom.

Na veselici igra Sokolska godba. Vstopnina Din 2.—. Za dobro postrežbo in pristnega »Jeruzalemlčana« je poskrbljeno!

rečem, da sem se prevaril. Ko začnem žvečiti tole: »Edini, ki se poleg katolicizma bje za bodočnost, je komunizem. In njegova borba je zelo strupena in zelo neprizanesljiva. To je edini sovražnik katolicizma, ki hodi po svetu kakor

rjoveč lev in je na teh svojih pohodih zašel tudi med slovenski narod. Samo dvoje je danes: ali bo naša bodočnost katoliška ali pa bo komunistična, JNS-arska gotovo ne bo, — me je kar v luft vrglo.

Ob svežih grobeh

Žrtve, pa naj izvirajo iz kateregakoli vzroka, so pri malem narodu, kot smo Slovenci, vselej udarec splošnosti, ne samo žalost za ožji krog sorodnikov in znancev.

Komaj se je dobro posušilo črnilo, ko smo morali poročati o žrtvah letalske nesreče, nam spet velevala žalostna dolžnost, poročati o petih mladih

bodočnost. Toda vzgojitelj naj vadi in navaja mladino v tem smislu, da se temeljito uri in na vse strani preskusi svoje sile, preden tvega nevaren korak.



Mladen Mikšić

žrtvah, od katerih je štirim vzel življenje planinski, eni pa avtomobilski šport. (Glej poročila med novicami!)

Srce nas boli ob misli, da se je zgrudilo v grob pet mladih, idealnih življenj, ki so šele zbirala zaklade za resno in odgovorno delo. Vsi so bili vzorni in nadarjeni dijaki oziroma akademiki, ki bi jim bile po njih sposobnostih in izobrazbi brez dvoma nekoč poverjene važne naloge v raznih panogah življenja.



Vid Janša

Bridko je ob vsakem mladem človeku, ki nam ga iztrga smrt. Toliko bridkeje je ob grobu mladeničev, ki so s svojim razvojem obetali, da zraste nad povprečnost in da bodo nekoč vsak na svojem polju tehtni možje.

Zato mislimo, da ne žalimo čuta pietete do pokojnih niti ne obzirnosti do njih žalujočih svojcev, ako pri tej žalostni priliki opozorimo vzgojitelje in tudi društva, v čijih okriljih se zbira naša mladina, naj nje drznost in zanos krote tako, da se bodo žrtve v bodoče vsaj zmanjšale. Vemo in razumemo, kakšen žar navdušenja polje v mladih sreih, kadar se ogrejejo za kako lepo misel. Pametna beseda in trezen nasvet vzgojiteljev naj tega ognja ne duši. Nikakor ne! Iz mladine mora plamleti žar. Saj to je naša



Egon Letner

Ko se v duhu sklanjamo ob grobeh teh petih mladeničev in jim želimo blag počitek v ljubljenski slovenski zemlji, hkratu želimo, da bi bila



Savo Domicelj

njih prerana smrt vsaj dar sprave nevidni usodi, da ne bi v bodoče od nas več tako kruto zahtevala nedolžnih žrtv kakor se je to godilo vprav zadnje dni.

Dopisi

Žužemberk

V sosednjih Hinjah je bil razrešen županiških poslov obče ugledni in spoštovani trgovec in posestnik Angel Pečjak. Razrešitveni odlok navaja kot razlog uradnega postopanja proti g. Pečjaku dejstvo, da je bil občinski dobavitelj. Navajajo se sledeči slučaj: Župan je dobavil za občino železje za zamreženje oken. Vrednost železja znaša 250 Din. V Hinjah se nikjer drugje železja ne dobi. Nakup istega drugod bi bil mnogo dražji.

Za občinskega reveža je dobavil celo obleko, dvakratno perilo in čevlje za 350 Din in mu poleg tega dal še nekaj perila zastoj.

Slavnost gasilske čete v Krškem

Zadnja leta so gasilske čete razvile prav živahno delovanje v smeri izpopolnitve, da bi tako dosegle stopnjo, ki je za bližnjo pomoč potrebna. Marsikateri od njih so slavile tekom leta znatne jubileje. Slednjim se sedaj pridružuje prosto-

Zopet lepo —
res varovano po
vsakem pranju

Vedno z
GAZELA
GTJ 4-55
TERPENTINOVIM MILOM
Pere res belo!

voljna gasilska četa v Krškem, ki je ena najstarejših čet v Posavju in bo dne 2. avgusta t. l. praznovala 65letnico svojega obstoja združeno z župnim in delnim izletom gasilske zajednice dravske banovine ter razvitjem in blagoslovitvijo četnega prapora pod visokim kumstvom in pokroviteljstvom bana dravske banovine.

Kaj pomeni dolgoletno prostovoljno delo društva in predvsem posameznikov za javno varnost bodo vedeli ceniti le oni, ki so sami žrtvovali svoje moči in svoj prosti čas ter stali ob vsaki uri bližnjemu v pomoč. Ne smemo pozabiti, da je prav krška gasilska edinica živela in dolga leta delala s svojimi skromnimi sredstvi. Enako moramo priznati, da še danes živi v članstvu ona tradicionalna iniciativa, ki mu daje moč in največje jamstvo za bodoči razvoj čete. Že ob svoji 60letnici, leta 1931., je četa izkazala uspeh svoje volje s tem, da je nabavila z lastnimi sredstvi motorno brizgalno, ki je bila takrat blagoslovljena in je že v mnogih prilikah potrdila svojo potrebo. Letos pa, kakor omenjeno, razvije delavna četa svoj prapor, s katerim bo dovolj krepko podčrtala svoje 65letno delovanje.

V soboto dne 1. avgusta bo ob pol 21. uri baklada in koncert pred sreskim načelstvom, v nedeljo dne 2. avgusta pa slede: ob 5. uri budnica po mestu, ob pol 9. uri sprejem gostov na kolodvoru, ob 10. uri slovesna sv. maša v farni cerkvi, ob 11. uri slavnostna seja v šolski telovadnici, ob 12. uri kosilo, ob 14. uri zbirališče gasilstva za farno cerkvijo, ob pol 15. uri sprejem gospoda bana pred farno cerkvijo, razvitje in blagoslovitev četnega prapora, govori ter defile gasilskih čet in nato velika gasilska veselica. Ob 21. uri umetni ogenj.

Ker so železniške zveze na vse strani zelo ugodne in se posetniki lahko okoristijo tudi z znižanimi nedeljskimi železniškimi voznimi listki, pričakujemo številne udeležbe.

Lesce

V smislu zakona o tisku Vas podpisana občinska uprava poziva, da v prvi tekoči redni številki vašega lista objavite z ozirom na članek pod naslovom Lesce, ki je bil objavljen dne 15. julija t. l., sledeči popravek:

»Podpisana občinska uprava občine Lesce, sreza Radovljica izjavlja z ozirom na članek, objavljen v Kmetijskem listu z dne 15. julija t. l. pod naslovom Lesce naslednje:

Ni res, da bi pošiljala občinska uprava Lesce kakršnekoli okrožnice radi cenikov v pogostinskih obratih in tudi ni res, da bi ona kakorkoli odločevala o cenah. Cenike za pogostinske obrate odobruje Sresko načelstvo, ki je v ukazu izdalo hkrati nalog, da se ga na krajevno običajen način razglasi. Citatelji, posebno pa člankar naj iz tega razvidijo, da vmešavanje občinske uprave pogledno določevanja cen tu nikakor ni na mestu, kakor se to v članku omenja.

Uprava občine Lesce, 23. julija 1936.

Delovodja: Predsednik občine:
Sitar Evald, s. r. Pavel Olip, s. r.

Z dežele

Uvidel sem, da je v današnjih časih in težkih razmerah nemogoče gospodarsko napredovati na sedanji način v sedanji obliki. Zato sem si zamislil uvesti zadružno gospodarstvo na mojem posestvu. Kmetija je srednje velika, zemlja I. in II. razreda in rodovitna. Sestoji iz njiv, travnikov, velikega sadnega vrta ter nekaj mladega gozda. Hiša lesena s tremi sobami, vežo in kuhinjo. Tri zidane kleti. Gospodarsko poslopje, sestojече iz zidanega hleva za 8 glav živine, skednja, shrambe za žito in gospodarsko orodje ter kozolca.

To svojo kmetijo želim na zadružni podlagi izboljšati in razširiti s tem, da osnujem splošno kmetijsko gospodarsko zadruho. Kdor bi se zanimal za to zadružno kmetijstvo in hotel pristopiti v zadruho, naj se obrne na upravo »Kmetškega lista«, ki mu bo dala pojasnila.

V Bohinjski Česhnjici

Ije umrl v najlepših mladostnih letih eden najbolj delavnih članov našega Društva kmetijskih fantov in deklet tovariš Janez Langus. Naj mu bo lahka ljubljena domača gruda. Njegovim preostanim naše iskreno sožalje!

Ivan Albrecht:

Njena roka

— Da, roka (je pravil Evgen Lapuh), ne veste, kaj vse lahko človeku pomeni roka! Mene še danes stresa mraz, kadar moram komu seči v roko, a dotaknem se nežne ženske roke nikdar ne.

— Saj veste, kaj ne, da so v življenju dogodki, ki ne zapuste v duši niti najrahlejšje raze. Nič, kakor da jih ni bilo. Naj so navidez še tako pomembni, izginejo brez sledu. Drugi so mogoče čisto neznatni, pa jih človek ne more nikoli pozabiti. In ne samo to: zgodi se celo, da do kraja spremene smer njegovega življenja in vzdrumijo v njegovem značaju dotlej čisto neznane poteze.

— Kljub onim čudnim časom je bilo tedaj naše življenje le dokaj veselo, če smemo za medlo življenje tik za bojiščem rabiti tak svetel pojem. Naša kompanija je bila namreč sestavljena iz samih političnih nezanesljivcev, razen seveda častnikov, ki so bili od pet do ušes avstro-ogrski pa čuda strahopetni. Prvo kot drugo je bilo menda vzrok, da nas polkovno poveljstvo ni Bog ve kaj rinilo v postojanke, ampak smo večinoma junačevali v rezervi. Sicer je res tu pogosto bolj bridko nego spredaj, vendar se človek rad vdaja mislim, da je na varnem, pa mu že ta sama varljiva okolnost omiljuje vojne grozote.

— Kakor rečeno, smo živeli zadovoljno, kar-tali in pohajkovali, pisali dnevnike in pisma, ugibali o politiki in pritaženo prerokovali monarhiji skorajšnjo smrt. Častniki so bili bržčas veseli, da jim damo mir, in se niso dosti brigali za nas. Kakopak! Saj se je bilo že tu in tam pričenjalo šušljati o malih uporih v armadi, o pobegih, izdajstvih in mnogih takih pojavih, ki navadno pomenjajo začetek konca. Na vsake toliko in toliko časa smo v dnevnem povelju slišali, da je bil kdo tam in tam zaradi večjega

Gil Robles

znani voditelj španskih klerofašistov se je za-tekkel v Francijo in pobegnil čez mejo, potem ko je vrgel bakljo med španski narod in organiziral ustajo proti kmetsko-delavski vladi in proti demokraciji. Čez 30.000 žrtev je že padlo v kratkem času krvave in besne revolucije in klerikalni trinog še nima zadosti. Nastanil se je v bližini francosko-španske meje, od koder je hujskal in podpiral klerikalce proti delavcu in kmetu.

Premestitev dr. Gradnika

»Slovenec« poroča sledečo vest:

»Podpredsednik apelacijskega sodišča v Ljubljani dr. Alojz Gradnik, znani preiskovalni sodnik »šenačurških dogodkov« in bivši sodnik pri sodišču za zaščito države v Beogradu, je premješčen v Split.«

Na izpraznjeno mesto je postavljen g. dr. Lavoslav Mastnak.

Novice

× V Kamniških planinah sta se smrtno ponesrečila dva mlada akademika-pravnika, in sicer Vido Janša, edini sin apelacijskega sodnika Josipa Janše, in Mladen Marcel Mikšič, po rodu iz Zagreba. Zalujočim sorodnikom naše iskreno sožalje!

× V Triglavskem pogorju sta se na severni steni Triglava smrtno ponesrečila dva mlada planinca iz Maribora. Bila sta to 24letni pravnik Savo Domicelj in 19letni slušatelj eksportne akademije Egon Letner. Oba sta z mariborskimi gozdovniki taborila v Martuljku pod Špiikom. Kot navdušena in izvežbana planinca sta se od tod z dvema tovarišema podala na plezalno turo

v severno triglavsko steno, kjer ju je dohitela nepojmljiva usoda. Bila sta navezana na vrh. Domicelj je nenadoma omahnil in potegnil pri tem tovariša za seboj. Padla sta kakih 250 metrov globoko in sta vsa izobličena obležala mrtva. Trupli je reševalna ekspedicija pod vodstvom planinskega reševalca Jožeta Čopa s tveganjem lastnega življenja prenesla v Mojstrano, odkoder so ju prepeljali v Maribor. Letner je bil sin ravnatelja mariborske tovarne mila »Zlatorog«, Domicelj oče pa ima v Mariboru parno žago in veliko lesno trgovino. Bodi mladima ljubiteljema planin lahka rodna slovenska zemlja, težko prizadetim svojem obeh žrtev pa veljaj naše odkritosrčno sožalje!

× V Počeničku v Slov. goricah je posestnica Ivana Kacjanova kruto nasledla nesramnemu sleparju. Zglasil se je namreč pri njej neki človek pod imenom Kraut iz Maribora. Pogodila sta se za odkup 3 hl vina. Po dogovoru je Kacjanova vino peljala v Maribor, a jo je že pri Košakih čakal dozdevni Kraut, nakar je bilo treba vino peljati v čisto drugo smer kakor je bilo prvotno dogovorjeno. V Jan Kolarjevi ulici so nato trije moški skotalili sod z voza. Kraut je dal vino pretočiti v svojo posodo in odpeljati — kdo ve kam, sam pa je sedel na kolo in jo popihal, ne da bi plačal Kacjanovi niti pare. Nesramnega »trgovca« sedaj zasleduje policija.

× V Čitluku pri Kninu se je v tamošnjem rudniku Adria bauksit pripetila nesreča, katere žrtev je postal rudar Svetina, oče štirih otrok. Padel je v 6 metrov globoko jamo, ki je ostala nezasuta v rovu. Ponesrečenec je tako poškodovan, da skoraj ni upanja v njegovo okrevanje. Pogoste žrtve so glasen klic po končni temeljiti ureditvi razmer v dalmatinskih rudnikih. Tega vendar ne moremo in ne smemo dovoljevati, da bi bili naši ljudje ob težkem delu samo — klavne žrtve tujega kapitala.

ali manjšega prestopka ustreljen ali obešen, novice, ki so nas izkraj presunjale, a smo se jih polagoma tako privadili, da niti notranjega odpora nismo več občutili spričo njih. Za spremembo so nam poročali tudi o zmagah, ki jih je bilo vedno dosti in so bile vse slavne, a bolj kot takih vesti smo se bali rum; kajti rum je bil zanesljivo znamenje, da se bliža kaj neprijetnega. Kadarkoli so nam bili v navadnih množinah začeli deliti rum, je pomenilo v kratkem:

»Fantje, naprejt!«

— Glede vojne slave moram reči, da smo si bili s častniki vred edini v mnenju, da jo je bolje prepuščati drugim in ohraniti rajši kolikor toliko zdravo kožo; zato smo preklinjali rum, najsi smo ga tudi željno pili. Seve, tedaj je človek z živalsko naslodo pogoltnil vse, kar ga je količkaj omamilo, a čim se je iztreznil, je preklinjal sebe in mamilo. Vas, ki nam je tisto jesen nudila zavetje, je bila izpraznjena, precej razstreljena in požgana, vendar smo radi bivali tamkaj. Ostala sta bila namreč na vasi dva domačina, a bojevniku ni bilo nič prijetnejšega nego bližina človeka, ki ni nosil uniforme. Po cele tedne in mesece bivati po vlažnih strelnih jarkih, se klatiti po gorah in se kakor zver potikati med ruševinami požganih in razdejanih selišč, to je gorje, ki človeka peha malone v blaznost. Zbog tega smo res občutili bivanje dveh neuniformiranih ljudi na vasi kakor bolnik pomladansko sonce. Bila sta to starček, od teže let in vsega hudega že čisto prsten in zgrbljen, pa njegova pravnikinja, komaj šestnajstletno dekle, angelsko plaho, ljubko bitje. Čeprav vojni bes sprosti v človeku vse najdivnejše nagoni in najbolj živalske strasti, smo brez vsakršnega ukaza ali medsebojnega domenka oba vaščana spoštovali in ju, bi skoraj dejal, ljubosumno ščitili. Starega smo tolažili in ga skušali razvedriti, kadar je bil le preveč potr, a z Danico, njegovo pravnikinjo, smo ravnali res kakor z otrokom. Nihče ni smel vpričo nje blekniti

nobene nečedne besede, kaj šele, da bi si bil kdo dovolil nesramno kretnjo! Kakor en mož smo bili pripravljeni planiti na denj!

— Oj da, bil sem mlad tedaj in ognjevit, vam pravim, isker liki orel, ki je komaj zapustil gnezdo! Kaj me je brigala vojna in brezglavo divjanje, ko sem vendar imel svoj svet, ki je bil lep in čist kakor je vedno jasen in lep svet ključne mladosti. Naj je bilo kdaj še tako hudo, se mi oko vendar ni nikoli toliko skalilo, da ne bi znalo srkati lepote, ki jo siplje jutranja zarja, ali one nežne mehkebe, ki je je polna v mesečini speča pokrajina! Ljubil sem planine, kadar so soncu razkazovale kipečo krasoto, v jesenskih mrakovih molčeče gozdove in rebri, kadar jih je razkošno posrebrila slana. Smrt, gorje in razdejanje, vse to mi je bilo tako tuje in daljno, da sem često docela pozabil na svoje vojakovanje in včasih sredi noči prešerno zakukal. Kaj ne bi ukal, kdor je star dobrih dvajset let in dan za dnem gleda srnje krotke oči dekleta, kakršna je bila Danica? Saj je ne bom opisoval in tudi ne trdil, da je bila lepa, vendar še danes vem, da je bila zame najlepše bitje na svetu. Tako toplo je bilo v njeni bližini! Kadarkoli sem bil prišel v hišico pod strmim robom, kjer je bivala dekle s pradedom, mi je bilo kakor v svetišču. Vse divje, nizko in polteno je padlo z mene, čim sem bil nameril korak čez tisti prag. Staremu sem ponudil tobaka, včasih kak grizljaj, včasih požirek pijače, da se je zadovoljno nakremžil in zlezal v svoj kot, od koder je potlej kakor sam zase modroval o čemurkoli. Medtem je Danica stopila k ognjišču, češ:

»Ali smem zakuriti?«

»Zastran mene, dete, neti magari do samega neba!«

»Brez šale: ali ni nevarnosti? Veste, kavo bi vam rada skuhala. Hočete?«

»Kaj ne bi hotel, Danica!«

(Se nadaljuje.)

× Med Trzinom in Črnučami se je z avtomobilom smrtno ponesrečil 17letni gimnazijec Boris Tomažič iz Ljubljane, edini sin lastnika tvrdke Oleum. Odpeljal se je bil z avtom svojega očeta na kratek izlet po Gorenjski. Na zgoraj označenem delu ceste je brčkone radi prevelike brzine, s kakršno je vozil, zapeljal v kup kamenja ob cesti in se mu je voz zadel v občestni kanton. Pri hudem sunku je mladenič vrglo iz voza in je obležal s hudimi notranjimi poškodbami in nezavesten na cesti. Kljub najvestnejši zdravniški pomoči je nadarjeni mladenič kmalu po nesreči v ljubljanskem »Leonišču« izdihnil. Hudo prizadetim svojcem ob tem težkem udarcu naše iskreno sočutje!

Prvovrstne tržiške

KOSE

in
**brusilne
kamne**

v različnih kvalitetah ima
v veliki izbiri v zalogi

„EKONOM“, Kolodvorska 7

× Konjske dirke na Krškem polju se bodo vršile letos v nedeljo, dne 16. avgusta. Kakor vsako leto se obeta tudi letos od vseh strani velika udeležba.

× Sv. Trojica nad Moravčami. Iz ugledne Rožičeve družine »pri Ostanku« se je v nedeljo dne 19. t. m. poročil g. Jožef, nečak pokojnega senatorja g. dr. Rožiča z gđ. Rozi, hčerko spoštovanega posestnika Cerarja v Rači. Obilo sreče!

× V Bistrici pri Limbušu je v majhnem ribniku utonil posestnik in krojaški mojster Ivan Horner. Šel se je kopat, pa ga je v vodi menda zgrabil srčni krč.

× V Libojah se je v premogovniku smrtno ponesrečil 28letni rudar Anton Bučej. V globini 106 metrov je opazoval popravljanje dvigala. Nenadoma se je z obema rokama prijel za prsi in omahnil mrtev. Smrt je morda povzročil električni tok ali pa je rudarja zadela kap.

× V Celju je po nalogu banske uprave razpuščena Svabsko-nemška kulturna zveza.

× V Breznici na Gorenjskem je v svojem rojstnem domu umrl profesor v pokoju in častni kanonik dr. Ivan Svetina v visoki starosti 85 let. Pokojni je bil daljni sorodnik največjega slovenskega pesnika Prešerna. Svetinova stara mati je bila namreč sestra Prešernove matere. Pred kratkim je pokojnik še zdrav in čvrst hodil po Ljubljani. Potem se je podal na oddih v svoj rojstni kraj, kjer ga je zadela kap. Kot vzgojitelj in narodno-obrambni delavec si je pridobil mnogo zaslug. Bodj mu ohranjen časten spomin.

× Na Rakitni so zadnje nedeljo slovesno otvorili Počitniški dom kraljeviča Andreja. Stroški za ta dom so znašali okrog 850 tisoč dinarjev. Dve tretjini je prispeval dijaški fond za zdravstveno zaščito, eno tretjino pa državni Higijenski zavod. Slavnosti se je udeležilo veliko število ljudi, ki so s tem dokazali, da se zavedajo, kako velikega pomena je za narod zdravje njegove mladine.

× V Horjulu je v nedeljo domača gasilska četa, ki je pred 3 leti slavila 50letnico svojega obstoja, obhajala novo slavnost: svečano otvoritev novega gasilskega doma. Kljub gospodarski stiski si je ta skromna slovenska vas postavila dom, ki naj priča, da hočejo gasilci tudi v bodoče braniti po svojih močeh premoženje in življenje svojega bližnjega.

× V Ledineku pri Sv. Ani v Slovenskih goricah je 25letna viničarska hči Terezija Tribl po nesreči stopila na svoj srp in si pri tem ranila levo nogo. Nastopilo je zastrupljenje krvi, ki je pridno in pošteno dekle pahnilo v grob.

× Med Poljčanami in Slovensko Bistrico je skočil skozi okno brzega vlaka 22letni medicinec Edvard Kudrinka iz Hrudima na Češkoslovaškem. Peljal se je s svojo sestro iz Dalmacije, kjer je živel nekaj tednov na počitnicah. Dobil je tamkaj sončarico in se ga je med vožnjo radi bolečin lotil obup, ki ga je pritiral do usodnega dejanja.

× V Moravčah je Vodna zadruga prejela od banske uprave 60 tisoč dinarjev za nadaljevanje regulacijskih del pri Drtiščici.

× Blizu vasi Kroga so potegnili iz Mure truplo 59letnega pismonoše Jakoba Omana, ki je ondan skočil s cmureškega mostu v Muro. Izredno, skoraj bi rekli rekordno število letošnjih samomorov je pač bridko spričevalo razmer, v katerih živimo. Spricho tega spričevala pač nič ne pomaga modrovanje, češ, da se vse obrača na bolje.

× Pri Zgornji Vižingi blizu Marenberga je Drava naplavila truplo 12letnega dečka. Truplo je bilo že kakih 10 dni v vodi. Deček je okroglega obraza, rjavolas, oblečen v hlače dokolenke štajerskega kroja in zeleno srajco z dolgimi rokavi. Prepeljali so ga v mariborsko mrtvašnico.

× Nedeljska vozna olajšava po železnici. V zvezi z vozno olajšavo, ki velja ob nedeljah na podlagi povratnega voznega listka, opozarja generalna direkcija državnih železnic potujoče občinstvo, da velja ta vozna olajšava samo ob nedeljah in praznikih. Zato morajo potniki na odhodni postaji zahtevati povratno karto, če hočejo biti deležni nedeljske vozne olajšave. Nobena druga legitimacija za to vozno olajšavo ni potrebna. Povratna karta velja samo od sobote opoldne do ponedeljka opoldne. Za druge vozne olajšave, ki jih dovoljuje generalna direkcija za kongrese in druge svečanosti, kakor tudi vozne olajšave za obiskovalce kopališč in zdravilišč, mora potnik kupiti na odhodni postaji posebno železniško legitimacijo, ki stane 2 Din.

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in pocenit

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ULICA 23
TELEFON ŠTEV. 25-52

× Blizu Dolnje Lendave je graničar ustrelil 41letnega Štefana Kosa, ki se na poziv straže ni ustavil pred prekoračenjem meje. Kos je bil znan tihotapec. Kroglja ga je zadela tako, da se je med begom zgrudil mrtev na tla.

× V Splitu si je vzel življenje železniški nameščenec Ladislav Ukmar, doma iz Maribora. Pod Marjanskim parkom se je obesil na neko drevo. Kaj ga je gnalo v obupno dejanje, ni znano.

× Blizu postaje Mahično se je primerila te dni huda nesreča. Po železniškem tiru je sopihal vlak iz Karlovca proti Ljubljani, po cesti pa je pridrdral kmetijski voz, na katerem se je pet kmetov vračalo s karlovškega sejma. Voznik je upal, da bo še pred vlakom lahko prevozil železniško progo, a se je uštel. Na tračnicah je voz dohitela lokomotiva in z vso silo treščila vanj. Vlak se je ustavil. Voz je bil ves razbit, konji so zdirjali sami dalje po cesti, na železniškem tiru pa je obležalo 5 strahovito razmesarjenih človeških trupel. En kmet je bil takoj mrtev, a tudi za ostale štiri je le malo upanja, da bi okrevali.

× Škofja Loka, kjer je bila doslej le ekspoziura sreskega načelstva v Kranju, je z uredbo notranjega ministra postala samostojen srez. Hkratu je z enako uredbo ukinjeno sresko načelstvo v Metliki in je to ozemlje spet priključeno črnomeljškemu srezu.

× Dirkalno in jahalno društvo v Krškem bo priredilo letos na Krškem polju 16. avgusta veliko konjsko dirko. Prijave sprejema predsednik društva g. Anton Gliha v Krškem.

× V Loznicah pri Velenju je v apneni jami utonila 6letna hčerka posestnika Anclina. Domači so odšli na polje in pustili dekletce samo. Ko so se vrnili, so po dolgem iskanju našli — mrlička. Zalostni dogodek velja vsem staršem kot resen opomin, da naj nikar ne puščajo otrok brez nadzorstva.

× V Italiji bo letos pšenična letina slaba, zato bi bil možen izvoz iz Jugoslavije. Težave obstoje le v slabih in nesprejemljivih plačilnih pogojih, ki jih stavi Italija. Naši izvozniki bodo namreč morali čakati na plačilo skoraj leto dni, okolnost, ki bi seveda vzela izvozu znaten del vrednosti.

× V Zagorju je na tomboli rudar Karel Jazbinšek iz Hrastnika zadel motorno kolo. Z lepim tombolskim dobitkom pa ni imel sreče. Ko se je na motornem kolesu vračal domov, je zadel s tako silo v brzojavni drog ob cesti, da sta morala oba k popravilu: rudar k zdravniku, motorno kolo pa k mehaniku.

× Pri Leobnu v Avstriji so orožniki iz Oberzehringa aretirali oba morilca, ki sta v Mariboru umorila in oropala finančnega preglednika Ivana Stranjska. Sta to 23letni Karel Stern in 28letni tkalec Ivan Kolar. Kakor sta izpovedala, je Stern prosil Stranjska za stanovanje. Finančni preglednik ga je povabil v sobo, kjer je Stern takoj zahteval od njega denar. Stranjskec je stopil v sosednjo sobo po svojo staro službeno sabljo, ki mu jo je Stern izvil in moža nato zadavil. Med tem je Kolar poiskal denar in dragocenosti, nato sta pa s plenom pobegnila.

× Pri Trčevi kraj Sv. Petra pri Mariboru je Drava naplavila truplo neznanega moškega utopljenca.

× Nad Pančevim je ono noč divjala huda nevihta in je strela udarila v stražo na vojaškem vežbališču. Vojak Momčilo Bajač je bil takoj mrtev. Vojaki, ki so slišali tresk, so takoj prhiteli na vežbališče. V tem pa je vnovič treščilo in je 5 vojakov od strele dobilo tako hude opekline, da so jih morali takoj prepeljati v bolnico.

Jakob Škrabar 50letnik

Pretekle dni je praznoval naš tovariš Jakob Škrabar, blagajnik pri Zvezi slov. zadrug v Ljubljani, petdesetletnico svojega življenja, ki ga je večinoma vsega posvetil kmetški misli in združništvu. Saj je ni skoraj štajerske in premurske kmetске hiše in vasi, kjer ne bi bil on doma izza časa sedemletnega tajnikovanja v Mariboru pri naši bivši SKS. Prav tako je naš slavljeneec »doma« skoro pri vseh naših štajerskih zadrugah in združnikih, s katerimi ga vežejo zelo uspešni sodelavski prijateljski stiki. Vedno neumoren, iskren in tovariški Jakob Škrabar tudi sedaj poleg svoje službe vrši kopo organizacijskih poslov in je slej ko prej njegova slednja misel in ves prosti čas na razpolago le kmetškemu pokretu. Našemu delavnemu in zaslužnemu Škrabarju k petdesetletnici tudi mi prav iskreno čestitamo!

Občinske volitve v Krizevcih pri Ljutomeru

Banska uprava v Ljubljani je z odlokom od 22. t. m. razpisala za občino Krizevci v Ljutomerškem srezu volitve občinskega odbora za nedeljo dne 30. avgusta. Volitve so razpisane, ker je bil prejšnji občinski odbor z odlokom banske uprave od 15. januarja t. l. razrešen.

Seja sreskega odbora JNS

za ljubljansko okolico se bo vršila v nedeljo, dne 2. avg. ob 10. uri dop. v restavracijskih prostorih Kazine v Ljubljani.

Dobra letina za češplje

Vse kaže, da bo letos letina za češplje tako dobra kakor je že ni bilo izza leta 1928. in to glede kakovosti in količine.

Pričakujemo, da bomo letos pridelali v naši državi 650 tisoč do 750 tisoč ton svežih češpelj. Od tega pridelka je doslej zagotovljen izvoz 3000 vagonov svežih češpelj.

Večjo množino izvoza bo težko doseči in je niti ni pričakovati. Češplja je namreč letos dobro obrodila tudi v Nemčiji in na Češko-slovaškem.

Suhih češpelj bomo po dosedanjih zagotovilih lahko izvozili 4 tisoč do 4 tisoč 500 vagonov. Kljub temu nam bo še vedno ostala velika množina češpelj, ki jo bo poleg drugega treba porabiti tudi za žganje slivovke. Zato bo ta žgana pijača verjetno popustila v ceni.

Izvozniki češpelj so zahtevali, da se v ta posel ne meša Prizad, ampak se prepusti ves izvoz zasebni pobudi. O uspehu ali neuspehu te zahteve bomo poročali, kakor hitro bo vprašanje končno rešeno.

Za obrambo proti zajcu

Na občnih zborih »Sadjarskega in vrtnarskega društva« se pritožujejo vsako leto sadjarji o škodi, ki jo napravlja zajec v sadovnjakih, sprejemajo sklepe in resolucije za zaščito proti temu najhujšemu škodljivcu sadjarstva. Z zasajanjem novih sadovnjakov se večja škoda iz leta v leto. Letos pa tožijo tudi kmetovalci, da jim dela zajec občutno škodo na polju, posebno na fižolu. Tudi vinogradnikom ni prizanašal. Iz mnogih krajev prihajajo obupna poročila, pritožbe in zahteve, da se zaščiti kmeta, sadjarja in vinogradnika pred to nadlogo.

Da bi se ugotovila vsaj približna škoda, ki jo je povzročil zajec v zadnjih treh letih v sadovnjakih, na polju in v vinogradih, je naprosilo »Sadjarsko in vrtnarsko društvo« svoje podružnice, da zbere točne podatke o škodi, storjeni po zajcu. Mnoge podružnice so zbrale točne podatke in izvršile svojo nalogo kar najvestneje.

»Sadjarsko in vrtnarsko društvo« vabi vse podružnice, ki še niso predložile poročil, naj to store čimprej. Prosi pa tudi vsa županstva, naj se za zadevo zanimajo in tudi s svoje strani poročajo o škodi, ki jo je napravil zajec v sadovnjakih, drevesnicah, na polju in v vinogradih.

Poročila in podatki kakor cenitev škode naj bodo kolikor le mogoče natančni in resnični, ker je le z resničnimi dokazi mogoč uspeh.

Po svetu

■ V italijansko-abisinski vojni je Italija uporabljala 500 bojnih letal. Ta letala so v 7500 poletih bila v zraku vsega skupaj 40 tisoč ur. Zmetala so na zemljo skupaj 1 milijon 500 tisoč kilogramov bomb in oddala 260 tisoč strelcev iz strojníc. Laškimi četami so z letali iz 4 letalskih središč donášali živila, ki so jih kar iz letal pometali četam, skupno kakih 1000 ton. Tak je torej obraz kulture, ki jo belo pleme nosi drugopoltim človeškim rasam.

■ Kolektivno padalo preizkušajo sedaj v Ameriki. To novo čudo moderne tehnike utegne znatno povečati varnost v letalskem prometu. Pri tem padalu kabina in del letalovega trupa tvorita eno celoto s padalom. V nevarnosti se pritisne samo na gumb, nakar se ves ta del loči od ostalega letala. Ogromno padalo se v tem trenutku odpre in potniki in posadka varno plovejo na zemljo, četudi se morda letalo samo razbije.

■ Dnevnik se podraže v Franciji s 1. avgustom. Doslej je bila cena za izvod dnevnika 25 centimov, po 1. avgustu pa bo znašala 30 centimov.

■ Silovito neurje — takozvani tajfun — je divjalo na Japonskem. Pri tem se je smrtno ponesrečilo 42 ljudi, 24 jih pogrešajo, a 27 je nevarno ranjenih. Nad 900 hiš je pod vodo, 500 je porušenih, 300 pa močno poškodovanih. Med viharjem se je potopilo 6 ladij, 38 jih je vihra zanesla na odprto morje, 50 ladij pa se je poškodovalo. Vse telegrafске in telefonske zveze so porušene.

■ Braziljska mera za kavo je vreča kakor pri nas mernik za žito. Vreča kave tehta 6 kilogramov.

■ Železniških prog je na svetu skupno en milijon in 300 kilometrov, kar pomeni skoraj štirikratno razdaljo med zemljo in luno.

■ Deveturni govor. V irskem parlamentu je nedavno poslanec T. Henderson vzdržema in brez odmora govoril — 9 ur. Svoj govor je vztrajni poslanec dokončal ob 4 zjutraj. V dvorani je ostalo dotlej od vsega parlamenta samo še 5 poslancev, ki so vsi — sladko spali.

■ Sueški kanal je najdaljši prekop na svetu in meri v dolžino 166 km, širok pa je od 80 do 135 metrov. Globok je ta prekop 10-5 metra.

■ Jard je angleška dolžinska mera, ki je nekoliko manjša od našega metra in znaša 91,4 centimetra. V jardih je navadno označena mera na klopčicah sukanca (cvirna). — Za večje dolžine uporabljajo Angleži kot enoto miljo, ki ima 1760 jardov ali 1609 metrov.

■ Največjo bolnico na svetu so pred kratkim odprli v Los Angelesu v Ameriki. Samo kirurški oddelki obsega 12 operacijskih dvoran. Vzdrževalni stroški znašajo letno 4 in pol milijonov dolarjev. Bolnikom je na razpolago knjižnica s 5 tisoč knjigami. Okrevajočim nudi razvedrilo bolnišnična koncertna dvorana in kino. Zdravila izdelujejo v posebnem laboratoriju, ki dela samo za to bolnico. Siromašni bolniki dobivajo zdravila zastoj, ostali pa za polovico nabavne cene.

Listnica uredništva

K. R. v T.: Vaš članek o nepristranosti je tako življenjsko resničen, da bi ga radi njegove aktualne sile iz srca radi objavili. Ker pa moramo molčati, naj vam zadostuje zavest, da tako kakor vi — misli ves slovenski narod in vsa poštena Jugoslavija.

T. V. na P.: O paševanju nekaterih ljudskih prijateljev bomo prej ali slej spregovorili. Čeprav ga ne moremo objavljati, nam tako gradivo vendar vestno pošiljajte sproti. Vsak prispevek za razširjenje nam je dragocen in pride polagoma v korist podeželju. Pomnite pa, da čudežev ni mogoče delati in da hrastj ne zrasejo čez noč. Saj nas razumete. Oglašajte se kar najbolj pogosto!

D. R. v L.: Hvala za prispevek. Uvrstili bi ga, toda bi šel tja, odkoder ni vrnitve. Proti hujškanju s strani zaslepljenec je najboljšo orožje mirna zavest in kmetški ponos. To so skale, ob katerih obnemore plehka strast plačanih agentov. — Vsi lepo pozdravljeni!

Sejmi

2. avgusta: v Dolu, Ribnici, Sv. Lenartu v Slov. gor.
3. avgusta: v Novem mestu, Metliki, Zagorju ob Savi, Vidmu ob Savi.
4. avgusta: v Št. Ilju pri Velenju, Sv. Petru pod Sv. goro, Sv. Gori, Dol. Lendavi.
5. avgusta: v Krškem, Dolah pri Litiji, Loki pri Zidanem mostu, Krki, Ptuj, Trbovljah, Lembergu, Črni.
6. avgusta: v Mokronogu, Črnomlju, Turnišču.
6. avgusta: v Št. Volberku, Studencu pri Krškem.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43'70
1 nemška marka	Din 17'54
1 švicarski frank	Din 14'27
1 angleški funt	Din 219'27
1 avstrijski šiling	Din 9'70
1 francoski frank	Din 2'89
1 češkoslovaška krona	Din 1'81



DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica šte. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavi: „Kmetški dom“. Ziro rač.: Narodna banka

Vloge na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // JAMSTVO ZA VSE VLOGE presega večkratno vrednost vlog. // Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. // Vložne knjižice drugih zavodov sprejema v inkaso. Sploh vrši vse denarne posle, ki spadajo v delokrog denarnih zavodov.

BLAGAJNISKE URE: Ob delavnikih od 8—12½, in od 3—4½, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½ ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35.000.000—

Rezerve: Din 1.500.000—